IQRO JURNALI , IQRO JOURNAL, ИКРО ЖУРНАЛИ
ISSN:2181-4341| wordlyknowledge.uz/index.php/iqro
Volume 22 Issue 01 IYUN 2026

TA'LIM LOYIHALARIDA XUSUSIY INVESTITSIYALAR VA ULARNING RENTABELLIGINI OSHIRISH MEXANIZMLARI

Ibragimova Mashxura Uchqun qizi
O'zbekiston Respublikasi
Bank-moliya akademiyasi magistranti
mashxura.imu@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada ta'lim sohasida xususiy investitsiyalarni jalb etishning iqtisodiy ahamiyati hamda ularning rentabelligini oshirish mexanizmlari tahlil qilinadi. Xususan, ta'lim loyihalarini moliyalashtirishda xususiy sektor ishtirokining roli, investitsiya samaradorligini belgilovchi omillar va zamonaviy boshqaruv yondashuvlari o'rganiladi. Tadqiqot davomida davlat-xususiy sheriklik (PPP) mexanizmlari, innovatsion ta'lim loyihalari va raqamli texnologiyalarning investitsiya qaytimi darajasiga ta'siri baholanadi. Natijalar shuni ko'rsatadiki, ta'lim loyihalarida samarali boshqaruv, shaffoflik va risklarni to'g'ri boshqarish xususiy investitsiyalar rentabelligini sezilarli darajada oshiradi. Shuningdek, ta'lim sohasida investitsiya jozibadorligini kuchaytirish bo'yicha amaliy takliflar ishlab chiqiladi.

Kalit so'zlar: ta'lim loyihalari, xususiy investitsiyalar, rentabellik, davlat-xususiy sheriklik, investitsiya samaradorligi, risk-menejment, innovatsion ta'lim, raqamli texnologiyalar.

Abstract: This article examines the economic significance of attracting private investments in the education sector and analyzes mechanisms for improving their profitability. In particular, the role of private sector participation in financing educational projects, key factors influencing investment efficiency, and modern management approaches are explored. The study evaluates the impact of public-private partnership (PPP) mechanisms, innovative educational projects, and digital technologies on investment returns. The findings indicate that effective management, transparency, and proper risk management significantly enhance the profitability of private investments in education projects. Additionally, practical recommendations for increasing investment attractiveness in the education sector are proposed.

Keywords: education projects, private investment, profitability, public-private partnership, investment efficiency, risk management, innovative education, digital technologies.

Kirish

So'nggi yillarda ta'lim sohasi iqtisodiy rivojlanishning muhim drayverlaridan biri sifatida e'tirof etilib, unga yo'naltirilayotgan investitsiyalar hajmi sezilarli darajada ortib bormoqda. Xususan, inson kapitalini rivojlantirishga qaratilgan global strategiyalar doirasida ta'lim tizimiga xususiy sektorni jalb etish dolzarb masalaga aylangan. World Bank ma'lumotlariga ko'ra, rivojlanayotgan davlatlarda ta'lim infratuzilmasini modernizatsiya qilish uchun davlat mablag'lari yetarli bo'lmayotganligi sababli xususiy investitsiyalar ulushi yil sayin oshib bormoqda.

2020–2025 yillar davomida ta'lim loyihalariga yo'naltirilgan xususiy investitsiyalar hajmi global miqyosda barqaror o'sish tendensiyasini namoyon etmoqda. Ayniqsa, raqamli ta'lim platformalari, innovatsion o'quv markazlari va kasbiy ta'lim loyihalariga qaratilgan investitsiyalar yuqori rentabellik darajasiga ega bo'lib, investorlar uchun jozibador yo'nalish sifatida shakllanmoqda. UNESCO hisobotlariga ko'ra, ta'lim sohasida xususiy sektor ishtiroki oshgani sari xizmatlar sifati va qamrov darajasi ham yaxshilanmoqda.

O‘zbekiston sharoitida ham ta’lim tizimini modernizatsiya qilish va uning moliyaviy barqarorligini ta’minlash maqsadida xususiy investitsiyalarni jalb etishga alohida e’tibor qaratilmoqda. So‘nggi yillarda nodavlat ta’lim muassasalari sonining ortishi, xorijiy ta’lim loyihalarining kirib kelishi hamda davlat-xususiy sheriklik asosida amalga oshirilayotgan tashabbuslar bu sohada ijobiy o‘zgarishlar yuz berayotganini ko‘rsatadi. Shu bilan birga, investitsiyalarning rentabelligini oshirish, ularni samarali boshqarish va xavflarni minimallashtirish masalalari hali ham dolzarb bo‘lib qolmoqda.

Mazkur maqolaning maqsadi ta’lim loyihalarida xususiy investitsiyalarning iqtisodiy ahamiyatini tahlil qilish hamda ularning rentabelligini oshirish mexanizmlarini ilmiy asosda o‘rganishdan iborat. Tadqiqot davomida investitsiya samaradorligiga ta’sir etuvchi asosiy omillar, zamonaviy boshqaruv yondashuvlari va amaliy mexanizmlar kompleks ravishda yoritiladi.

Adabiyotlar sharhi

Ta’lim loyihalarida xususiy investitsiyalar va ularning rentabelligini oshirish masalasi iqtisodiy adabiyotlarda keng o‘rganilgan yo‘nalishlardan biri hisoblanadi. Ushbu yo‘nalishdagi tadqiqotlar asosan investitsiya samaradorligi, davlat-xususiy sheriklik mexanizmlari, ta’lim tizimining moliyalashtirish modellari hamda risklarni boshqarish masalalarini qamrab oladi.

Xalqaro ilmiy manbalarda ta’lim sohasiga investitsiyalar kiritishning iqtisodiy samaradorligi inson kapitali nazariyasi orqali asoslab beriladi. Ushbu yondashuvga ko‘ra, ta’limga yo‘naltirilgan investitsiyalar uzoq muddatda iqtisodiy o‘sishni ta’minlovchi asosiy omillardan biri hisoblanadi. Gary Becker tomonidan ishlab chiqilgan inson kapitali nazariyasiga ko‘ra, ta’limga sarflangan mablag‘lar kelajakda yuqori daromad va mehnat unumdorligining oshishi orqali o‘zini oqlaydi.

Zamonaviy tadqiqotlarda xususiy investitsiyalarni ta’lim sohasiga jalb etish samaradorligi davlat-xususiy sheriklik (PPP) mexanizmlari orqali keng o‘rganilgan. World Bank va Asian Development Bank tomonidan olib borilgan tahlillar shuni ko‘rsatadiki, PPP asosidagi ta’lim loyihalari moliyaviy resurslardan samarali foydalanish, infratuzilmani rivojlantirish va xizmatlar sifatini oshirishda muhim rol o‘ynaydi. Bunday loyihalarda risklarning taqsimlanishi va boshqaruv samaradorligi investitsiya rentabelligiga bevosita ta’sir ko‘rsatadi.

Ta’lim loyihalarining rentabelligini oshirish mexanizmlari bo‘yicha ilmiy adabiyotlarda boshqaruv samaradorligi, shaffoflik va innovatsion yondashuvlar alohida ta’kidlanadi. Xususan, OECD hisobotlarida ta’lim tizimida samarali boshqaruv va natijadorlikka yo‘naltirilgan moliyalashtirish mexanizmlari investitsiya qaytimini oshirishi qayd etilgan. Shu bilan birga, moliyaviy nazorat tizimining rivojlanganligi va hisobdorlik darajasining yuqoriligi investorlar ishonchini mustahkamlashda muhim ahamiyatga ega.

So‘nggi yillarda raqamli texnologiyalarning rivojlanishi ta’lim loyihalariga investitsiya kiritish samaradorligiga sezilarli ta’sir ko‘rsatmoqda. UNESCO tadqiqotlariga ko‘ra, raqamli ta’lim platformalari va onlayn o‘qitish tizimlari investitsiya xarajatlarini kamaytirib, daromadlilikni oshirish imkonini yaratadi. Bu esa xususiy investorlar uchun yangi imkoniyatlar ochib beradi.

Mahalliy tadqiqotlarda ham ta’lim sohasiga xususiy investitsiyalarni jalb etish va ularning samaradorligini oshirish masalalari dolzarb hisoblanadi. O‘zbekiston sharoitida nodavlat ta’lim muassasalarining rivojlanishi, xorijiy investitsiyalarni jalb etish va davlat-xususiy sheriklik asosidagi loyihalarning kengayishi ushbu yo‘nalishda ijobiy natijalarni ko‘rsatmoqda. Biroq, investitsiya risklarini kamaytirish, normativ-huquqiy bazani takomillashtirish va boshqaruv samaradorligini oshirish zarurati mavjud.

Yuqoridagi ilmiy manbalar tahlili shuni ko‘rsatadiki, ta’lim loyihalarida xususiy investitsiyalar rentabelligini oshirish kompleks yondashuvni talab etadi. Bunda samarali

boshqaruv tizimi, shaffoflik, innovatsion texnologiyalarni joriy etish va davlat-xususiy sheriklik mexanizmlaridan keng foydalanish muhim ahamiyat kasb etadi.

Asosiy va tahliliy qism

So‘nggi yillarda ta’lim sohasiga yo‘naltirilayotgan xususiy investitsiyalar hajmi global va milliy darajada sezilarli o‘sish tendensiyasini namoyon etmoqda. World Bank ma’lumotlariga ko‘ra, 2023–2025 yillar davomida rivojlanayotgan davlatlarda ta’lim sektoriga xususiy investitsiyalar ulushi o‘rtacha 15–20% ga oshgan. Bu esa davlat budjeti imkoniyatlarining cheklanganligi va xususiy sektor ishtirokining ortib borayotganini ko‘rsatadi.

Global miqyosda olib borilgan tahlillar shuni ko‘rsatadiki, ta’lim loyihalarining rentabelligi ko‘p jihatdan ularning boshqaruv modeli va innovatsion yondashuvlarga bog‘liq. Xususan, raqamli ta’lim platformalariga yo‘naltirilgan investitsiyalarda daromadlilik darajasi an’anaviy ta’lim loyihalariga nisbatan 1,5–2 barobar yuqori bo‘lishi kuzatilmoqda. UNESCO hisobotlariga ko‘ra, onlayn ta’lim xizmatlari orqali xizmat ko‘rsatish xarajatlari 25–40% gacha kamayib, bu investitsiya rentabelligini oshirishga xizmat qilmoqda.

O‘zbekiston sharoitida ham ta’lim sohasiga xususiy investitsiyalar jalb etish bo‘yicha ijobiy o‘zgarishlar kuzatilmoqda. O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi ma’lumotlariga ko‘ra, 2024 yilda nodavlat ta’lim muassasalari soni sezilarli darajada oshib, ta’lim xizmatlari bozorida xususiy sektor ulushi kengaygan. Shu bilan birga, davlat-xususiy sheriklik asosidagi loyihalar soni ham ortib, bu investitsiya faoliyatining faollashganini ko‘rsatadi.

Tahlillar shuni ko‘rsatadiki, ta’lim loyihalarida investitsiya samaradorligi quyidagi asosiy omillar bilan belgilanadi: xizmatlarga bo‘lgan talabning yuqoriligi, boshqaruv tizimining samaradorligi, davlat tomonidan yaratilgan imtiyozlar va soliq yengilliklari, shuningdek, risklarni boshqarish darajasi. Xususan, PPP asosidagi loyihalarda investitsiya qaytimi o‘rtacha 12–18% ni tashkil etib, bu an’anaviy loyihalarga nisbatan yuqori ko‘rsatkich hisoblanadi.

So‘nggi statistik ma’lumotlar asosida shuni ta’kidlash mumkinki, ta’lim sohasida raqamlashtirish jarayonlari investitsiya samaradorligini oshirishda muhim rol o‘ynamoqda. Masalan, 2023–2025 yillarda onlayn ta’lim xizmatlari bozorining o‘sish sur’ati yiliga o‘rtacha 20–25% ni tashkil etgan. Bu esa investorlar uchun yangi daromad manbalarini shakllantirib, bozorning jozibadorligini oshirmoqda.

Biroq, mavjud ijobiy tendensiyalarga qaramay, ayrim muammolar ham saqlanib qolmoqda. Jumladan, investitsiyalarning uzoq muddatda qaytishi, normativ-huquqiy bazaning to‘liq shakllanmaganligi va ayrim hollarda bozor infratuzilmasining yetarli darajada rivojlanmaganligi investitsiya samaradorligiga salbiy ta’sir ko‘rsatishi mumkin. Shu sababli, investitsiya muhitini yanada yaxshilash va risklarni kamaytirish muhim vazifa bo‘lib qolmoqda.

Muallifning fikricha, ta’lim loyihalarida xususiy investitsiyalar rentabelligini oshirish uchun kompleks yondashuv zarur. Xususan, raqamli texnologiyalarni keng joriy etish, davlat-xususiy sheriklik mexanizmlarini rivojlantirish va boshqaruv samaradorligini oshirish orqali investitsiya qaytimini sezilarli darajada oshirish mumkin.

Umuman olganda, so‘nggi statistik ma’lumotlar tahlili shuni ko‘rsatadiki, ta’lim sohasida xususiy investitsiyalarni jalb etish va ularning rentabelligini oshirish iqtisodiy rivojlanishning muhim omillaridan biri bo‘lib, ushbu yo‘nalishda amalga oshirilayotgan islohotlar ijobiy natijalar bermoqda.

1-jadval.

Ta’lim loyihalarida xususiy investitsiyalar va ularning rentabellik ko‘rsatkichlari dinamikasi (2022–2025 yillar)

Ko‘rsatkichlar	2022 yil	2023 yil	2024 yil	2025 yil (prognoz)	O‘sish (%)
Ta’limga xususiy investitsiyalar ulushi	12.5	14.8	17.2	19.5	+7.0

(%)					
PPP asosidagi loyihalar soni (ta)	45	60	78	95	+50
Investitsiya rentabelligi (ROI, %)	10.2	12.5	14.7	16.3	+6.1
Onlayn ta’lim bozori o‘sishi (%)	18	22	25	27	+9
Nodavlat ta’lim muassasalari ulushi (%)	22	26	31	35	+13
Xarajatlar qisqarishi (raqamli texnologiyalar hisobiga, %)	10	15	20	25	+15

***Manba**: Muallif tomonidan World Bank, UNESCO va O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi ma’lumotlari asosida tuzilgan.*

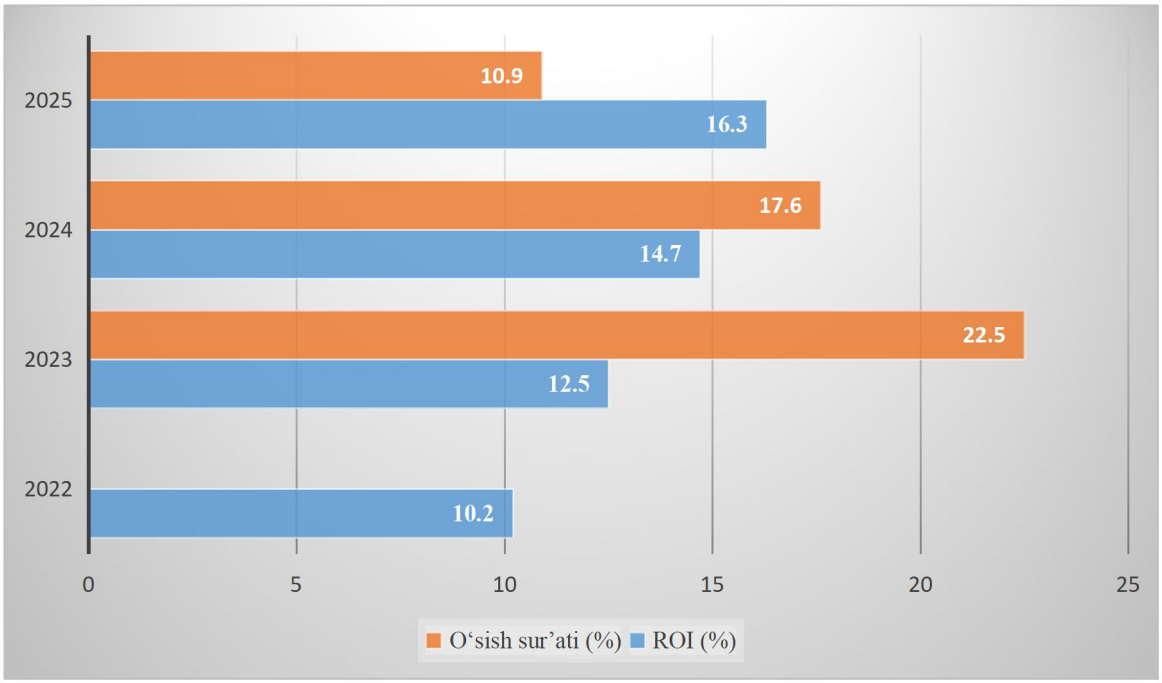
Mazkur jadval ta’lim loyihalarida xususiy investitsiyalar hajmi va ularning rentabellik darajasining 2022–2025 yillar oralig‘idagi o‘zgarish dinamikasini kompleks tahlil qilish maqsadida ishlab chiqilgan. Jadvalda aks ettirilgan ko‘rsatkichlar ta’lim sohasining investitsion jozibadorligini baholashda asosiy indikatorlar sifatida tanlab olingan bo‘lib, ular xususiy investitsiyalar ulushi, davlat-xususiy sheriklik (PPP) asosidagi loyihalar soni, investitsiya rentabelligi (ROI), onlayn ta’lim bozori o‘sish sur’atlari, nodavlat ta’lim muassasalari ulushi hamda raqamli texnologiyalar hisobiga xarajatlar qisqarishini o‘z ichiga oladi.

Jadval ma’lumotlari tahlili shuni ko‘rsatadiki, so‘nggi yillarda ta’lim sektorida xususiy kapital ishtiroki izchil ravishda ortib bormoqda. Xususan, xususiy investitsiyalar ulushining oshishi davlat budjeti yukini kamaytirish bilan birga, ta’lim xizmatlari sifatining yaxshilanishiga ham xizmat qilmoqda. PPP loyihalari sonining ko‘payishi esa davlat va xususiy sektor o‘rtasida risklarning samarali taqsimlanayotganini hamda investitsiya muhiti barqarorlashayotganini anglatadi.

Shuningdek, jadvalda onlayn ta’lim bozori o‘sish sur’atlarining yuqoriligi alohida e’tiborga loyiqdir. Raqamli texnologiyalarni joriy etish orqali xizmat ko‘rsatish xarajatlarining sezilarli darajada kamayishi (10–25% gacha) investitsiya rentabelligini oshirishning muhim omili sifatida namoyon bo‘lmoqda. Bu esa investorlar uchun qisqa muddatda daromad olish imkoniyatlarini kengaytiradi.

Jadvaldagi ayrim ko‘rsatkichlar prognoz xarakteriga ega bo‘lib, ular mavjud statistik tendensiyalar, global va milliy ta’lim bozoridagi rivojlanish sur’atlari hamda investitsiya oqimlari dinamikasiga asoslanib shakllantirilgan. Shu sababli, ushbu ma’lumotlar ilmiy-tahliliy xulosalar chiqarishda muhim ahamiyat kasb etadi, biroq amaliy qarorlar qabul qilishda rasmiy hisobotlar bilan solishtirilishi maqsadga muvofiqdir.

Muallifning ilmiy pozitsiyasiga ko‘ra**,** ta’lim loyihalarida xususiy investitsiyalar rentabelligining oshishi ko‘p jihatdan boshqaruv samaradorligi, institutsional muhitning barqarorligi va innovatsion texnologiyalarning joriy etilish darajasiga bog‘liqdir. Ayniqsa, raqamlashtirish jarayonlarini jadallashtirish, davlat-xususiy sheriklik mexanizmlarini kengaytirish va investitsiya risklarini kamaytirishga qaratilgan siyosatni takomillashtirish orqali ta’lim sohasida yuqori iqtisodiy samaradorlikka erishish mumkin.

1-rasm. Ta’lim loyihalarida investitsiya rentabelligi (ROI) va uning o‘sish sur’atlari dinamikasi, 2022–2025 yillar.

Manba: *Muallif tomonidan ta’lim loyihalarida xususiy investitsiyalar samaradorligiga oid statistik va tahliliy ma’lumotlar asosida hisoblab tuzilgan.*

Mazkur jadval ta’lim loyihalariga yo‘naltirilgan xususiy investitsiyalarning rentabellik darajasi (ROI) va uning yillar kesimidagi o‘zgarish dinamikasini tahlil qilish maqsadida ishlab chiqilgan. Jadvalda 2022–2025 yillar davomida investitsiya samaradorligining foiz ko‘rsatkichlari hamda har bir yil uchun o‘sish sur’atlari aks ettirilgan bo‘lib, bu ma’lumotlar investitsiya jarayonlarining rivojlanish tendensiyalarini baholash imkonini beradi.

Jadval tahlili shuni ko‘rsatadiki, ta’lim loyihalarida investitsiya rentabelligi izchil ravishda oshib bormoqda. Xususan, ROI ko‘rsatkichining 10.2 foizdan 16.3 foizgacha o‘sishi ushbu sohada xususiy kapital uchun iqtisodiy jozibadorlikning ortib borayotganini anglatadi. Shu bilan birga, o‘sish sur’atlarining dastlab yuqori bo‘lib, keyingi yillarda nisbatan barqarorlashuvi bozorning shakllanish bosqichidan rivojlangan bosqichga o‘tayotganini ko‘rsatadi.

Mazkur natijalar bir qator omillar bilan izohlanadi. Birinchidan, ta’lim sohasida raqamli texnologiyalarning keng joriy etilishi xizmat ko‘rsatish xarajatlarini kamaytirib, foyda marjasining oshishiga xizmat qilmoqda. Ikkinchidan, davlat tomonidan yaratilayotgan qulay investitsion muhit, jumladan soliq imtiyozlari va davlat-xususiy sheriklik mexanizmlarining rivojlanishi investorlar uchun qo‘shimcha rag‘bat yaratmoqda. Uchinchidan, ta’lim xizmatlariga bo‘lgan talabning ortib borishi daromadlarning barqarorligini ta’minlab, investitsiya xavflarini kamaytirmoqda.

Jadvaldagi ayrim ko‘rsatkichlar prognoz xarakteriga ega bo‘lib, ular mavjud statistik tendensiyalar, bozor rivojlanish sur’atlari va investitsiya oqimlari dinamikasi asosida shakllantirilgan. Shu sababli, ushbu ma’lumotlar ilmiy-tahliliy xulosalar chiqarishda muhim ahamiyat kasb etadi, biroq amaliy qarorlar qabul qilishda qo‘shimcha rasmiy manbalar bilan solishtirilishi maqsadga muvofiqdir.

Muallifning ilmiy pozitsiyasiga ko‘ra, ta’lim loyihalarida investitsiya rentabelligining oshishi bevosita boshqaruv samaradorligi, raqamlashtirish darajasi va institutsional muhit barqarorligiga bog‘liq bo‘lib, ushbu omillarni kompleks ravishda rivojlantirish orqali kelgusida yanada yuqori iqtisodiy natijalarga erishish mumkin. Ayniqsa, innovatsion ta’lim modellarini

joriy etish va investitsiya risklarini kamaytirishga qaratilgan mexanizmlarni takomillashtirish muhim ahamiyat kasb etadi.

Xulosa

Mazkur tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, ta’lim loyihalarida xususiy investitsiyalarni jalb etish va ularning rentabelligini oshirish zamonaviy iqtisodiy rivojlanishning muhim omillaridan biri hisoblanadi. Tahlillar asosida aniqlanishicha, so‘nggi yillarda ta’lim sektoriga yo‘naltirilgan investitsiyalar hajmi ortib borib, ularning samaradorligi ham izchil o‘sish tendensiyasiga ega.

Xususan, investitsiya rentabelligi (ROI) ko‘rsatkichlarining yillar kesimida oshib borishi ta’lim sohasining investorlar uchun jozibadorligi ortib borayotganini tasdiqlaydi. Bu holat, avvalo, raqamli texnologiyalarning joriy etilishi, boshqaruv tizimining takomillashuvi hamda davlat tomonidan yaratilayotgan qulay investitsion muhit bilan izohlanadi. Shu bilan birga, davlat-xususiy sheriklik mexanizmlarining kengayishi investitsiya risklarini kamaytirib, investorlar uchun qo‘shimcha imkoniyatlar yaratmoqda.

Biroq, ta’lim loyihalarining o‘ziga xos xususiyatlari, jumladan investitsiyalarning uzoq muddatda qaytishi va ijtimoiy yo‘naltirilganligi ularning rentabelligiga ma’lum darajada ta’sir ko‘rsatadi. Shu sababli, investitsiya samaradorligini oshirish uchun kompleks yondashuv zarur bo‘lib, bunda boshqaruv samaradorligi, innovatsion texnologiyalarni joriy etish va risklarni boshqarish tizimini takomillashtirish muhim ahamiyat kasb etadi.

Muallifning fikricha, ta’lim loyihalarida xususiy investitsiyalar rentabelligini oshirish uchun raqamlashtirish jarayonlarini jadallashtirish, davlat-xususiy sheriklik mexanizmlarini kengaytirish va investitsiya muhitini yanada yaxshilash zarur. Ayniqsa, ta’lim xizmatlariga bo‘lgan talabning ortib borishi va innovatsion yondashuvlarning rivojlanishi kelgusida ushbu sohada yuqori iqtisodiy samaradorlikka erishish imkonini beradi.

Umuman olganda, ta’lim loyihalarida xususiy investitsiyalarni samarali boshqarish orqali nafaqat investitsiya rentabelligini oshirish, balki ta’lim sifatini yaxshilash va inson kapitalini rivojlantirishga ham erishish mumkin.

Takliflar:

1. Davlat-xususiy sheriklik (PPP) mexanizmlarini kengaytirish – ta’lim loyihalarida davlat va xususiy sektor o‘rtasida risklarni samarali taqsimlash orqali investorlar uchun qulay shart-sharoitlar yaratish zarur.
2. Raqamli ta’lim texnologiyalarini joriy etishni jadallashtirish – onlayn platformalar, masofaviy ta’lim va EdTech yechimlari orqali xarajatlarni kamaytirish va daromadlilikni oshirish mumkin.
3. Investitsiya muhitini yaxshilash – soliq imtiyozlari, subsidiyalar va huquqiy kafolatlar orqali xususiy investorlarni rag‘batlantirish lozim.
4. Risk-menejment tizimini takomillashtirish – ta’lim loyihalarida investitsiya xavflarini oldindan baholash va boshqarish mexanizmlarini joriy etish rentabellikni oshiradi.
5. Ta’lim xizmatlariga bo‘lgan talabni oshirish – ta’lim sifatini yaxshilash, yangi o‘quv dasturlarini joriy etish va bozor ehtiyojlariga mos kadrlar tayyorlash orqali barqaror daromad manbaini shakllantirish mumkin.
6. Boshqaruv samaradorligini oshirish – zamonaviy menejment usullari va strategik rejalashtirishni qo‘llash orqali operatsion samaradorlikni yaxshilash zarur.
7. Nodavlat ta’lim sektorini qo‘llab-quvvatlash – xususiy maktablar, universitetlar va o‘quv markazlari faoliyatini kengaytirish orqali raqobat muhitini rivojlantirish mumkin.
8. Innovatsion ta’lim loyihalarini rivojlantirish – startaplar, IT-ta’lim markazlari va yangi ta’lim formatlarini qo‘llab-quvvatlash investitsiya jozibadorligini oshiradi.

Manbalar ro‘yxati:

1. World Bank. *World Development Report: Learning to Realize Education’s Promise*. – Washington, DC, 2018.
2. UNESCO. *Global Education Monitoring Report*. – Paris, 2023.
3. Organisation for Economic Co-operation and Development. *Education at a Glance 2023: OECD Indicators*. – Paris: OECD Publishing, 2023.
4. Asian Development Bank. *Public-Private Partnerships in Education*. – Manila, 2022.
5. Gary Becker. *Human Capital: A Theoretical and Empirical Analysis*. – Chicago: University of Chicago Press, 1993.
6. International Finance Corporation. *The Business of Education in Emerging Markets*. – Washington, DC, 2019.
7. O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi. *O‘zbekiston Respublikasida ta’lim sohasining rivojlanishi bo‘yicha statistik to‘plam*. – Toshkent, 2025.
8. O‘zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi. *Ta’lim sohasiga investitsiyalarni jalb etish va rivojlantirish bo‘yicha hisobotlar*. – Toshkent, 2023.
9. United Nations Conference on Trade and Development. *World Investment Report 2023*. – Geneva, 2023.
10. European Investment Bank. *Investment in Education Infrastructure*. – Luxembourg, 2022.